No. 2779 Woensdag 16 September 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0.10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

De jeugd en de moderne slavernij.

Geluk ligt niet in de moderne slavernij der gebruiksvoorwerpen. Tevredenheid de grote factor.

De bekende pastoor Fiedler, wiens boeken zulk een opgang hebben gemaakt geeft in het laatst verschenen boek „Vaarwel" aan de jeugdige reizigers voor het afleggen van de aardse baan menige wenk en „reiswijzer" mee.

Wij lezen in dat werk kostelijke dingen over de voortuitgang waarvan ieder jongmens droomt.

De zuiver uiterlijke, de materiële en sociale vooruitgang. Wie leerling is, wil gezel worden; wie gezel is, wil meester worden. Wie afhankelijk is, wil zoveel mogelijk onafhankelijk zijn. Wie dertig gulden per week verdient, wil het graag tot zestig brengen. Dat is duidelijk.

Een groot deel van onze huidige ellende is ontstaan, doordat aan millioenen mensen iedere mogelijkheid tot sociale vooruitgang werd ontnomen. De strijd die deze millioenen voeren om de verbetering hunner levensvoorwaarden en vooruitzichten, moest op de sympathie en de daadwerkelijke steun kunnen rekenen van ieder weldenkend mens.

Maar zelfs, wanneer ieder de mogelijkheid zou bezitten, zijn positie en daarmee zijn levensomstandigheden belangrijk te verbeteren, dan zou daarmee nog geen garantie gegeven zijn, dat de mensheid ook werkelijk gelukkig werd. Er is inderdaad een bestaansminimum beneden hetwelk geluk en tevredenheid zo goed als automatisch ophouden, waar bijna voor niets anders plaats overblijft, dan voor de eeuwige onrust, de dagelijkse strijd en bittere zorg voor het noodzakelijke om te leven. Maar er bevindt zich op de barometer, die de hoogte der maatschappelijke positie, de grote van het inkomen, het getal der kamers en de waarde van de woning-inrichting aangeeft; nergens een streep of een getal, waar de blauwe hemel van geluk en tevredenheid begint. Afgezien van die onderste grens, waar alles zo dicht gehuld is in de zwart-grauwe mantel van de zorg, dat geen zon meer tot de mens kan doordringen, zijn geluk en tevredenheid veel meer afhangen van innerlijke, dan van uiterlijke factoren.

Laat u toch niet wijsmaken, dat de mens gelukkiger wordt, wanneer hij in plaats van katoenen gordijnen, Franse zijden stores voor zijn ramen heeft hangen. Men kan op een houten krat zitten, erwtensoep eten uit een blikken bord, en toch het gevoel hebben, dat de lucht vol is van zingende violen.

Telkens opnieuw vervallen de mensen in de oude waan, dat vermeerdering van comfort ook vermeerdering van geluk betekent.

En dan begint de klopjacht. Jacht naar het geluk heet die comedie. Doch de mens is niet de jager, maar het arme wild. Door verkeerde geluksvoorstellingen wordt hij door het leven gejaagd. Van vurenhout naar eiken meubels, van eiken naar mahonie, en naar — ja, hoe heet de volgende dure houtsoort? Want de hoofdzaak is, dat het méér kost. Hoe duurder hoe fijner, en de meest verfijnde man is hij, die zich het duurste kan aanschaffen. Het omhoog klimmen langs de geluksladder van aardappels en haring tot kaviaar en wijn in ijs! Van kraanwater en af en toe een glas bier tot aan de Franse champagne. Gelukkig de vrouw, die zich iedere maand een nieuwe hoed en alle veertien dagen een paar nieuwe schoenen kan kopen.

Bijna een eeuw lang zijn luxe en geluk als identiek beschouwd. De steeds meer opkomende geïllustreerde bladen hebben daar krachtig toe bijgedragen. Het leven van de bovenste tienduizend, bij wie het geld geen rol meer speelt, was het voortdurend actuële platenmateriaal van millioenen tijdschrift-exemplaren, die week in week uit onder het volk worden verspreid. „Dat zijn de gelukkige mensen. Zo moesten we het hebben, dan was alles goed." Wanneer je het tenminste maar tot een eigen auto kon brengen! Maar dan begint de wedloop opnieuw: van het Fordje tot aan de Rolls-Royce.

Bijna geheel de wereld is gegrepen door de waan, dat het geluk van de mens van buitenaf komt, dat het door vermenigvuldiging en verfijning der gebruiksvoorwerpen kan worden verhoogd.

Natuurlijk werd deze waan nog meer gehuldigd, sinds zovele mensen door de stijgende verproletarisering tot een levenspeil zijn omlaag gedrukt, waar de nijpende zorgen voor het dagelijks brood, voor woning en kleding, werkelijk ieder levensgeluk onmogelijk maken. Wat ligt bij deze millioenen en nog eens millioenen meer voor de hand, dan de verlossing van deze zorgen, van deze eeuwige druk, als het geluk te beschouwen?

Of de jeugd van tegenwoordig inzicht en moed genoeg zal bezitten, om zich van deze slavernij der gebruiksvoorwerpen te bevrijden? Tegen de algemene oppervlakkige geest en haar reclame in?"

Ons citaat is al lang genoeg. Men leze echter het boek zelf (uitgave Paul Brand, Hilversum) en dan zal men spoedig ervaren, waar het ware levensgeluk ligt.

Geluk is tenslotte niets anders dan tevredenheid, maar deze eenvoudige waarheid schijnt in onze tijd vergeten. En toch, hoe makkelijk kon het gros der mensen — buiten de hierboven genoemde „uiterste grens", waarvan ook St. Thomas spreekt — dat geluk bemachtigen, als men maar intijds leerde, zijn innerlijke eisen te betomen.

Rond de verloving van Prinses Juliana.

Op Curaçao.

Over het ietwat eigenaardige figuur wat we hier op Curaçao geslagen hebben met de dubbele viering op Donderdag en Zaterdag van de Prinsesse verloving hebben we de vorige week reeds geschreven. En de feestdag van Zaterdag was dan ook nog minder als die van Donderdag. We mogen deze zelfs niet als feestdag betitelen.

De militaire mars van Zaterdagmorgen was zeer pover en het defilé daarna, was een totale mislukking, daarna wachten en wachten voor het Gouvernementshuis. Z. Exc. de Gouverneur verscheen niet en het bleek dat deze zelfs niet op het Gouvernementshuis aanwezig was. Aan wie deze mislukking te wijten, weten we niet.

Eveneens maakte de taptoe 's avonds zeer weinig de indruk van een nationaal feest.

In Nederland.

Uit de radioberichten blijkt dat het in Nederland en ook in Indië heel wat anders geweest is.

Wie Zaterdag de K.R.O. heeft beluisterd en daar de reportage heeft gevolgd van de feestelijkheden Zaterdag in den Haag, heeft het vaderlandse hart weer eens sneller voelen kloppen .Uit wat we hier te horen kregen en wat de berichtendienst van de Beurs- en Nieuwsber. ons melden, willen we hier een kort overzicht geven.

Zaterdag was het in den Haag een zonnige dag, waardoor ook al duizenden vreemdelingen naar de residentie gekomen waren om de verlovingsfeesten bij te wonen.

Deze feestelijkheden waren vooral in de namiddag en bestond uit een geweldig defile, wat niet minder dan drie uren heeft geduurd.

Voor het paleis heerste de ganse dag een grote drukte, waarbij herhaaldelijk door een of andere vereniging of een groep leerlingen een zanghulde gebracht werd.

Om 3 uur begon de opstelling van de optocht voor het defile op het Nassauplein. Voorop was de militaire kapel onder leiding van Walter Boer.

Een zangkoor, dat bij het standbeeld voor het paleis stond opgesteld, zong het Wilhelmus en daarna het verlovingslied, „O blijde dag, O gouden dag". Het verloofde paar was intussen op het balcon verschenen, gevolgd door H.M. de Koningin, Prinses Zur Lippe-Aschwin en verscheidene hofdignitarissen.

Tegen 5 uur verscheen de kop van het defilé voor het paleis.

Aan het hoofd liepen de Commissaris van de Koningin, de Heer van Karnebeek, burgemeester de Monchy en het Haagse comité voor volksfeesten, waarna in opgewekte tred de schier eindeloze stoet volgde, massa's vlaggen meevoerend. Allen juichten naar en groetten het Prinselijk paar, dat gelukkig lachend de hulde in ontvangst nam. Voortdurend wuifden en groetten zij terug, doch de prins was kennelijk onder de indruk door deze overweldigende hulde-optocht, een zuivere uiting van de grote vreugde die bij alle rangen heerst.

Ook van buiten de stad waren zeer veel verenigingen gekomen, waar voor men 50 extra treinen naar Den Haag had moeten inleggen. In de optocht trokken in het bijzonder de grote groepen geuniformeerde verpleegsters de aandacht, en groepen meisjes, waarvan de Haagse school een fraai bloemstuk meevoerde, dat de Prinses aangeboden werd. Verder was een grote groep van de vereniging Madjoe met hun vaandel aanwezig, verder de vereniging van dragers der reddingsmedailles en vele honderden padvinders en padvindsters in keurige formatie en kleding, vooral de kleinsten onder hen trokken de aandacht. Later zagen wij een aantal Scheveningse vrouwen in hun traditionele klederdracht, die gezellig huppelend voorbij trokken.

Zo ging het bonte defilé uren lang voort, vol afwisseling en verve, nu eens de prilste jeugd, dan weer stram marcherende dragers van het mobilisatiekruis, lachende scholieren, gevolgd door gebrekkigen in wagentjes die uitbundig met hun oranjevlaggetjes zwaaiden.

Treffende momenten waren o.a. het aanbieden van bloemen door een vierjarig padvindstertje, van het Leger des Heils, het passeren van de blinden door hun honden geleid.

De laatste groep bestond uit 10.000 leden van Katholieke verenigingen, waarbij de graalmeisjes een belangrijk element vormden. De stoet werd gesloten door politie op motorfietsen en honderden agenten die voorbij marcheerden, luid toegejuichd door het publiek uit appreciatie voor het zware werk dat zij zo humaan verrichtten. Hierna weerklonk een door tienduizenden gezongen Wilhelmus, gevolgd door een minutenlange ovatie.

Het Prinselijk paar sloeg de stoet onafgebroken vol belangstelling gade, terwijl ze voortdurend vriendelijk groetten en lachten.

H.M. volgde alles heel gelukkig en belangstellend. Prinses zur Lippe aanschouwde het geheel belangstellend door haar face a main, en nam zo nu en dan kiekjes van het balkon. Tot laat in de avond heerste in geheel den Haag grote feestvreugde.

Ook met bijzondere festiviteiten werd de verloving gevierd op het M.S. van de Maatschappij Nederland de Oldenbarnevelt, waarop de nieuwe Gouverneur Generaal zich bevindt op reis naar Indië.

Ook van de passagiers van de Statendam kwamen gelukwensen binnen.

Zondag bracht het verloofde paar een bezoek aan de duinen en de Ruigenhoek, waar de thee werd gebruikt.

Het ligt in de bedoeling dat op 17 Sept. het paar een bezoek zal brengen aan Amsterdam, waarbij een reusachtige huldiging zal plaats hebben in het stadion, waar thans druk voorbereid wordt. In dit verband met het vorstelijke bezoek zal te Amsterdam 17 September als de voorname feestdag beschouwd worden.

Nadere bijzonderheden.

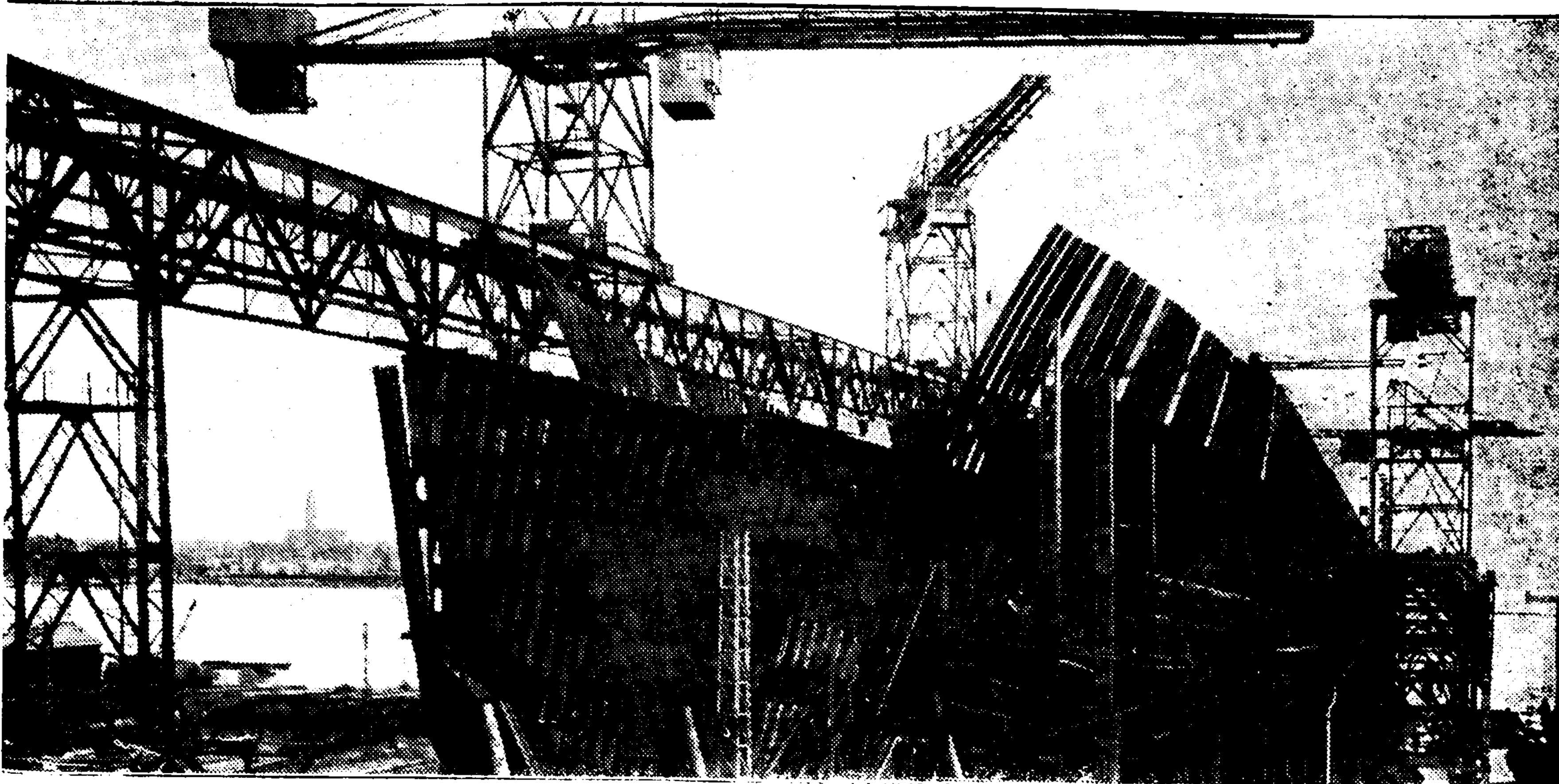
Verder wordt aan het departement van Justitie een wetsontwerp voorbereid, om aan Prins Bernard Zur Lippe, om redenen van staat, het Nederlanderschap te verlenen. Het ligt in de bedoeling dit naturalisatieontwerp zeer spoedig bij de Tweede Kamer in te dienen. In de kringen van het civiele en militaire huis van H. M. worden thans druk voorbereidingen getroffen voor de op handen zijnde feesten. De datum van het huwelijk is echter nog niet vastgesteld doch volgens de „Telegraaf" zal dit vermoedelijk begin December plaats vinden. De datum houdt echter een nauw verband met de naturalisatie van prins Bernard. Vermoedelijk zal deze op de dag van het huwelijk in wetsvorm afgekondigd worden.

Zeer waarschijnlijk heeft het huwelijk in de residentie plaats met alle traditionele luister. Het burgerlijk huwelijk zal dan in het Paleis aan het Noordeinde voltrokken worden.

Als getuigen zullen de Voorzitters van de Eerste- en Tweede Kamer optreden, benevens twee adj. generaals van de hofhouding en de vice-president van de Raad van State.

De inzegening van het huwelijk zal in de Grote Kerk in den Haag geschieden, waarbij verwacht wordt, dat H.K.H. Prinses Juliana en de Prins in de gouden koets naar de Kerk en terug naar het Paleis zullen rijden.

Naar de „Telegraaf" verneemt ligt het in de bedoeling ,dat H.K.H. en de Prins na hun huwelijk een bezoek aan Indië zullen brengen, doch omtrent de tijd hiervan is niets vastgesteld. Zeker is het, dat de reis niet spoedig na het huwelijk plaats vinden, daar weliswaar het voornemen voor de reis bestaat doch dat er tot nu toe niets voorbereid of vastgesteld is, terwijl begrijpelijkerwijze voorbereidingen van beduidende omvang veel tijd zullen eisen.

DE R.D.M. 200 IN AANBOUW. — Een overzicht van de stand der werkzaamheden aan het zustersschip van de „Statendam", dat bij de Rotterdamse Droogdok Maatschappij in aanbouw is. In de vorm van de romp begint reeds tekening te komen.

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.

(Nadruk verboden).

45)

De grote deuren waren geluidloos open geworpen, en de zwarte, met kleine lichtjes bespikkelde nacht lag voor mij in de poortomlijsting. Castro ontblootte plotseling zijn zwaard en zijn grote hoed over zijn verminkte arm hangend, stapte hij, als een sombere gestalte van smart de brede trappen af. In de eigenaardige, sombere stoet, die als een fabelachtig en ontzaglijk monster achter mij aandeinde, volgde ik hem.

Mijn hart sloeg zo hevig, dat 't in mijn hoofd onstuimig woelde, toen ik eindelijk dit huis verliet. Het kwam mij bijna ongelooflijk voor, dat men niets bijzonders aan mij zou zien, daar ik, zelf door mijn ooglazen zeer buitengewoon duidelijk zag. Maar deze „Broeders van Barmhartigheid", vormden een geheime vereniging, — waarvan de leden slechts bekend waren aan de geestelijke leider, die hen om beurten koos, terwijl ze ook zelfs elkander niet kenden... Hun goede werken van naastenliefde werden waren de witte gewaden van veel priesters, een groep hoog gedragen kaarsen, een fraai met juwelen bezet kruis, en een groot heiligenbeeld, op meer dan schouderhoogte gedragen, waarvan de lijnen verloren gingen in de duisternis boven ons. Voor mij, onder mijn kap, was het smoorheet; maar ik scheen voort te gaan, te volgen, meegesleept te worden zonder eigen wil.

Het leek een ontzaglijk lange tocht; toen we eindelijk de trappen der kathedraal beklommen, hoorde ik eensklaps een hese roep: „Weg met de ketter!" Mijn hart stond stil... Koortsig omklemde ik de greep van een der pistolen, die niet los wilde uit de plooien van het zwart laken. Maar, het sprak wel vanzelf, de kreet was slechts in het algemeen bedoeld. Mij dachten ze veilig opgesloten in het paleis.

De plotselinge warmte, de stilte, de warme geur van wierook, en de lichtgloed maakten mij eensklaps als bedwelmd; mijn oren gonsden, ik hoorde vreemde geluiden.

De kathedraal was één massa hoofden. Heel Rio Medio was tegenwoordig of dromde nog achter ons binnen. De betere klasse drong samen om al het goudwerk, het bonte marmer, de wassen bloemen, het zwart en purper tapijtwerk dat zich welfde over de twee zwarte baren in het koor. Achter in het onverlichte schip der kerk, hield het gespuis van O'Brien de wacht bij de deuren.

Ik volgde de stille gestalte van Tomas Castro tot aan de bisschopszetel midden in het koor.

Hier waren we voor de overigen verborgen, door het woud van kaarsen rondom de katafalk. Door 't midden van de grote kerk, hoog boven de hoofden van het knielende volk kwam, deinend, de grote lijkkist, waarvan de dragers in 't felle licht hun somber uiterlijk grotendeels verloren. Toen ze de kist op de baar neerlieten, greep Castro mij plotseling bij mijn mouw en trok mij ongemerkt in de schaduw van de bisschoppelijke zetel. Bij de snelle plaatsverwisseling had ik even het gezicht op een kleine, zwarte gedaante, die grenzeloos klein en nietig in die stille plaats, grenzenloos eenzaam, van het hoofd tot de voeten in 't zwart gehuld, alleen zich voortbewoog in het midden van het schip.

Lange tijd had ik naast de bisschopszetel verborgen gestaan, toen ik eensklaps de zwarte gestalte, alleen in de galerij op mij zag neerkijken, — uit de loggia der Riego's. Plotseling gevoelde ik een buitengewone kalmte; zij keek op mij neer met nietsziende ogen, maar ik wist en voelde, dat zij mij nu zou volgen tot het einde van de wereld. Ik voelde geen enkele twijfel meer aan het welslagen van onze onderneming; met zo'n standvastig wezen was er geen mislukking meer mogelijk.

Eensklaps voelde ik, achter de bisschopszetel om, een hand, de mijne raken en een stem zeide: „Het is tijd!" Heel zacht, alsof het bij de plechtigheid hoorde, werd ik om de zetel heen getrokken naar een deur in de wand. We daalden langs een smalle wenteltrap in de duisternis van een crypte, slechts verlicht door de kleine, blauwe vlam van een olielamp. Boven ons hoorden we geluiden als de donder, geweldig, sidderend. Wij bevonden ons onmiddellijk onder het koor.

Na een ogenblik wachtens, ontstond een geschuifel van kleren, van ingehouden voetstappen, en hoorde ik een lichten uitroep met ruwe stem geuit.

Toen werd een steen in 't gewelf van zijn plaats bewogen, en straalde van het koor een gloed van licht naar omlaag.

Naast mij zag ik Seraphina's gezicht schitterend verlicht omhoog kijken. En Tomas Castro zeide:

„Vlug, vlug... de gebeden zijn bijna afgelopen; er zullen mensen op straat zijn."

Van boven zette een machtige stem in. En een koor van stemmen sleepte na. De punt van een grote, met zwart fluweel beklede kist gleed boven ons hoofd naar omlaag; touwen zaten er om heen. Mijn geleider had in de schemerige verte naast een witmarmeren plaat in de dikke muur een deur geopend. De kist boven ons bewoog weer een weinig terug; de touwen werden met rammelend geluid opnieuw bevestigd.

Een droge, vormelijke stem intoneerde van boven:

„Erit justus. Ab auditione..."

Bij de open deur rammelde de broeder met de sleutels : „Komen, komen, riep hij ongeduldig.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

In de Spaanse Burgeroorlog is Zondagmorgen in de vroegte San Sebastian ingenomen door de Nationalisten. Tal van Communisten waren reeds tevoren uit de stad gevlucht op schepen naar Frans grondgebied en een ander gedeelte is naar Bilbao getrokken, echter niet zonder de brand te hebben gesticht in talrijke grote en voorname gebouwen.

Bilbao wordt thans in uiterste verdediging gebracht.

Van de Nationalisten wordt thans de mededeling ontvangen, dat zij thans de macht hebben over 675000 vierkante kilometers met 14 millioen inwoners, terwijl de regering thans nog meester is over 163000 vierkante kilometers met 8 millioen inwoners.

Maar wanneer deze 165000 vierkante kilometer genomen moet worden op de wijze, zoals dat de laatste weken is geschied met Irun en San Sebastian, dan kan de strijd nog maanden duren.

Het is eenvoudig een strijd tot het uiterste toe, zoals wel blijkt uit het volgende verhaal:

Reeds weken wordt een groep nationalisten belegerd in het oude fort Alcazar te Toledo. En thans nu het uiterste nabij is, hebben deze belegerden, waaronder ook vrouwen en kinderen, aan de regering gevraagd om een priester, wat werd toegestaan en de aanvoerder der loyalisten kwam overeen voor een niet officiële wapenstilstand opdat de geestelijke de laatste Sacramenten aan de ruim 1000 opgeslotenen toediende.

Bij het verlaten van het fort zei Pater Camarasa, aldus de naam van de geestelijke met de droeve zending belast, dat deze ondervinding de vreselijkste van zijn leven geweest is. De priester zei letterlijk: „Ik heb nooit zoiets gezien als de vreselijkheden van dat oude Moorse fort, waar de mannen, vrouwen en kinderen van enige der meest trotse families uit Spanje, op de dood wachten".

Pater Camarassa zei dat de nationalisten gehurkt zaten in de oude middentorens, waar de Moren de gevangenen in opsloten voordat Amerika ontdekt werd. Gedurende vijf weken heeft de artillerie van de regering dit groot bouwwerk zodanig toegetakeld dat het niet langer bewoonbaar is. In de middentorens bracht Pater Camarasa zijn zegen en hoorde de biecht van honderden personen. De nationalisten maakten een ruw altaar en toen zij gebiecht hadden, las de priester een H. Mis en deelde de Heilige Communie uit aan de ter dood veroordeelde menigte.

Pater Camarasa zei: „Ik drong er bij de mannen op aan om zich over te geven om wille van hun vrouwen en kinderen. Zij wilden niet. De leiders zijn monarchisten, zij weigeren zich over te geven aan de militie die het front dient. Toen ik weg ging, deelde de aanvoerder mij mede: „Wij hebben de hoop op de rechtvaardigheid der mensen opgegeven. Dank U, Pater Camarassa, voor de hulp die U ons gegeven heeft bij de voorbereiding op God's rechtvaardigheid. Wij zullen sterven in de strijd voor hetgeen volgens onze inzichten gelijk heeft."

En dit lijdens verhaal is er slechts een uit de honderden. En waar blijven nu de mogendheden, om met hun non-interventiepact een spoedig einde te maken aan deze ellende? Men komt in Londen maar niet tot eenheid.

En toch wordt de kwestie der niet-inmenging steeds dringender. Niet alleen om de buitenlandse verwikkelingen, welke uit een voortduren der huidige situatie wat de welinmening betreft, voortvloeien, maar evenzeer om de gruwelen welke in Spanje zelf bedreven worden, en welke bijna natuurnoodzakelijk uit de aard zelf van de burgeroorlog, in zijn wezen wreder en verbitterden dan een oorlog tussen twee naties, opkomen. Daarom betreurt het Vaticaanse orgaan, de „Osservatore Romano", het ten zeerste, dat de diplomatieke actie, welke opgezet is om de niet-interventie in het Spaanse gebeuren te organiseren, te langzame vorderingen maakt. „Dit heeft ten gevolg, zegt de „Osservatore", dat het doel, het welk het Franse initiatief zich stelde, n.l. het conflict niet door nieuwe hulp en nieuwe krachten te verlengen, met de dag meer in gevaar komt. De aanhoudende bevoorrading met oorlogsmateriaal, door vreemde landen aan beide partijen geleverd, is zeker een der fundamentele oorzaken van het voortduren, boven elke verwachting, van een bloedige strijd, welke nu reeds drie weken onbeslist blijft. In deze tragische parenthese werkt de strijd tegen de menselijkheid ter zijde van de burgeroorlog. De anarchistische haat, de alles-ondermijnende onrechtvaardigheid, de communistische verdwazing pauseren niet. Wie de voortzetting van de strijd mogelijk maakt, werkt mede aan de bestendiging van de revolutionaire status quo en werpt nieuw materiaal in een brand, welke reeds te veel verwoest heeft."

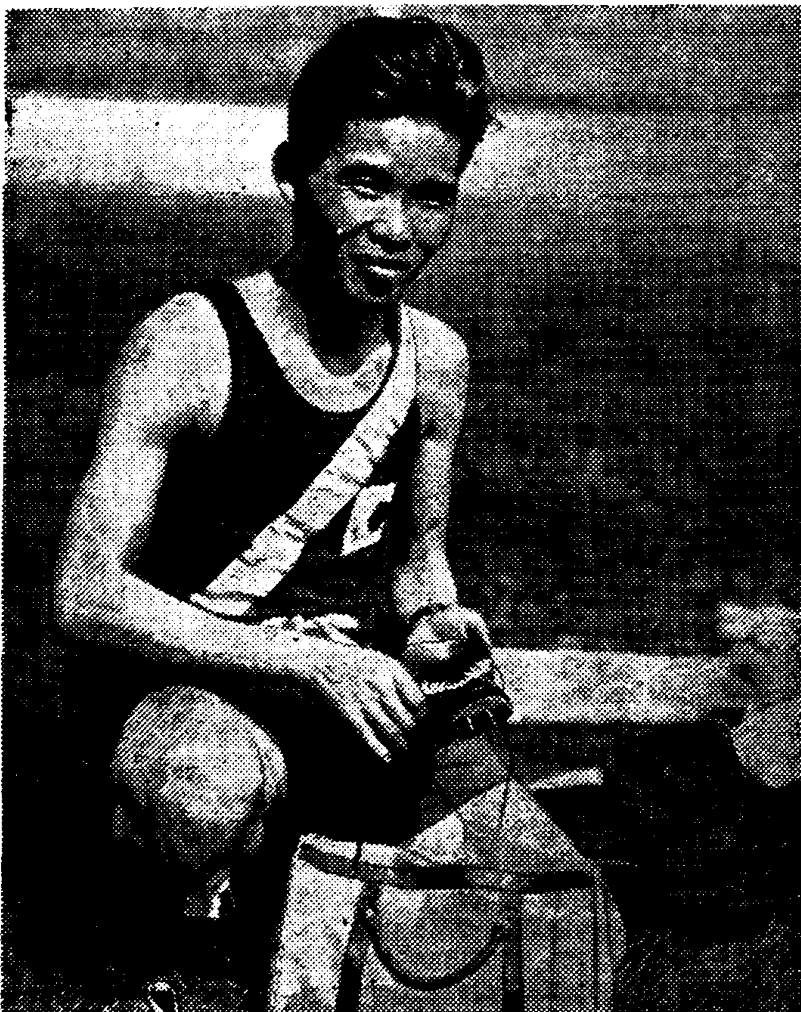
Men voelt hier zeer duidelijk de bezorgdheid van het Vaticaanse orgaan, dat een langdurige burgeroorlog in Spanje, zelfs als zou hij met een eclatante overwinning der nationalen eindigen, ten slotte alleen aan het communisme in Europa ten goede zal komen. Niet alleen door de steeds groter ellende, welke in het betrokken land om zich heen grijpt, maar ook doordat de twee partijen over het verlengde front door geheel Europa heen steeds verwoeder tegenover elkaar komen te staan. Dan krijgt men de twee extremen, links- en rechts-bolschewisme — want als zodanig zijn zij de verwoedste concurrenten — in de strijd, en in die strijd zal de Katholieke Kerk, de godsdienst in het algemeen in het gedrang komen. Het ene geweld zal zegevieren, doordat het andere geweld, uiterlijk ten minste, neergeslagen wordt.

Het blijft ondertussen een grote moeilijkheid, hoe de niet-inmenging effectief kan doorgevoerd worden. Feitelijk is dit een kwestie van vertrouwen, maar internationaal vertrouwen bestaat noch tussen de naties, doch tussen de twee extremistische partijen, welke men onder de betiteling communistisch en fascistisch samenvat. En daarom wordt een methode uitgedacht, welke algemeen kan bevredigen, zonder dat men nochtans honderd procent zekerheid heeft, dat ze zonder gapingen zal werken. In elk geval kunnen de sympathieën voor een der strijdende groepen niet geneutraliseerd worden, terwijl ook de winzucht wel nooit geheel onschadelijk kan worden gemaakt. Beide zullen hoogstwaarschijnlijk wel mazen in het net van internationale overeenkomsten en controle vinden, maar daar door heen zullen dan toch niet de hoeveelheden glippen, welke nu voor regeringsgetrouwen en nationalen worden aangevoerd. Dat is reeds een kwestie van belang, waarvan betekenis en omvang niet te onderschatten vallen.

De Rijksdag in Neurenberg is weer voor het **Duits Nationaal-Socialisme** een machtige reclame geweest, waarbij het vooral en uitsluitend ging tegen het communisme en vooral tegen Rusland.

Hitler liet in zijn redevoeringen enkele bedreigingen horen en om te laten zien dat het ernst was had er Zondag een grote parade plaats van 110.000 S.A.-mannen die met groot enthousiasme voor de Fuhrer defileerden.

Engeland schijnt in **PALESTINA** thans een einde te willen maken aan de nog steeds voortdurende troebelen. Thans is de Generaal Dill daar aangekomen en worden er binnen enkele dagen 12000 man verwacht, waarna dan de staat van beleg zal worden afgekondigd.

JAPANSE RENNER. De goed geoefende Japanse deelnemers aan de Olympiade te Berlijn hebben velen verrast. Hierboven de Japanse renner Murakoso.

De Troonrede.

De radioreportage welke gisterenmorgen van de plechtige derde Dinsdag van September gegeven werd, maakte wel een indruk dat de viering van Prinsjesdag ook in 't teken stond van het enthousiasme van het verlovingsfeest. In jaren was het in den Haag niet zo druk geweest, het enthousiasme niet zo geweldig en de plechtigheid niet zo groots. Dit laatste was, omdat in de latere jaren door rouw van de koninklijke familie deze plechtigheid enigszins getemperd was.

Den Haag was zoals een der reporters het weergaf een echt Oranje-Mekka.

Wat ook opvallend was in de radioreportage was het spontaan meezingen van het publiek met het spelen van het Wilhelmus, zowel bij het paleis als voor de Ridderzaal.

Precies een uur, verliet de Koningin met de Prinses het paleis om in de Gouden koets naar de Ridderzaal te rijden, welk moment werd aangekondigd door de schoten uit de vier batterijen op het Malie veld, welke daarvan in kennis werden gesteld door een speciale vlaggenestafette vanaf het Koninklijk paleis tot op het veld.

De Koningin was gekleed in een donkere mantel met wit afgezet; de prinses in een lichtblauwe japon.

Duizenden stonden voor het paleis opgesteld, waar menigeen nog verwachtte dat ook Prns Bernhard verschijnen zou en zelfs menigmaal, wanneer er iemand voor de ramen kwam, waarvan men maar vermoedde, dat het de Prins zijn kon, ging er al een gejuich op.

Was de reportage van de gebeurtenissen om de troonrede betrekkelijk goed te volgen, vooral de reportage van de bij het paleis opgestelde post 1; minder goed was de reportage van de post op het Binnenhof en de uitzending van de rede zelf.

In zover we deze troonrede kunnen volgen geven we hier de troonrede weer:

H.M. sprak ongeveer als volgt:

Het is mij een behoefte hier uiting te geven aan mijn grote vreugde over het voorgenomen huwelijk van Prinses Juliana. Binnenkort zullen aan U worden voorgelegd de ontwerpen van wet, welke daarvoor nodig zijn. Verder werd dank gebracht voor de bewijzen van belangstelling bij deze gelegenheid.

Herdacht werd de nog steeds zorgelijke tijden en dankbaar was H.M. voor de geestkracht die het volk in deze tijd behouden had.

De inspanning welke men zich gegeven had om deze moeilijke tijden te boven te komen was gelukkig niet zonder vrucht gebleven.

In de aanpassing van de nijverheid waren resultaten bereikt.

De bemoeienis echter der overheid in de huidige economische omstandigheden kan echter nog niet gemist worden. Wel zal gezorgd worden dat de onnodig knellende banden zoveel mogelijk worden wegggenomen.

De Openbare geldmiddelen zijn zorgelijk en een groot financieel beleid zal in acht genomen moeten worden. Men hoopt echter dat een opleving in het bedrijfsleven de vooruitzichten minder zorgelijk maken zal. De bestrijding van de werkeloosheid blijft de grootste aandacht vragen, vooral onder de Jeugd.

De betrekkingen met de andere mogendheden zijn goed en de regering zal vasthouden aan de gevolgde gedragslijn met buitenlandse mogendheden.

Verder zal van de Staten Generaal de medewerking moeten gevraagd worden tot het tot stand komen van een nieuwe dienstplichtwet, de verbetering der tertiaire wegen, overname van 25 millioen van Ned. Indische schuld, de electriciteitsvoorziening en collectieve arbeidsovereenkomst.

Met een bede tot de Almachtige God, dat Hij ons sterkte en wijsheid moge geven, om het volbrengen der taak, die voor ons ligt, mogelijk te maken, sloot H.M. de rede.

Gisterenavond werd de Troonrede en de radioraportage daaromtrent, weer uitgezonden op golflengte 31.28 M.

Deze uitzending kon nog minder gevolgd worden als die van gisterenmorgen.

Fahrenheit.

16 Sept. 1763—1936.

Gabriel Daniel Fahrenheit werd 14 Mei 1686 te Danzig geboren. Als zoon van een Danziger handelsman moest hij naar Amsterdam om de handel te leren. Hij wijdde zich echter spoedig aan de beoefening van de natuurkunde en legde zich toe op glasbazen en instrumentmaken. Hij maakte o.a. de eerste betrouwbare thermometer, die hij aanvankelijk vulde met wijngeest, later met kwik. Zijn thermometer is de zgn. 180-delige, d.w.z. dat tussen het vriespunt (32°) en het kookpunt (212°) een afstand ligt van 180 gelijke delen op de thermometerschaal. Eenvoudiger is wel de verdeling van Celsius met zijn honderddelige thermometer, die het vriespunt bepaalt op 0° en het kookpunt op 100°.

Er bestaat nog een thermometer van Réaumur, die het vriespunt bepaalt op nul en het kookpunt op tachtig. De verhouding tussen deze thermometers is dus als volgt: 100 graadverdelingen van Celsius is gelijk aan 80 graadverdelingen van Réaumur en 180 van Fahrenheit, of 5° C. is 4° R. is 9°. F. De gewone kamer- en buitentemperatuur berekenen we nog altijd volgens de schaal van Fahrenheit; als het b.v. buiten in de zomer 86° is in de zon, dan bedoelen we volgens Fahrenheit. De temperatuur in zwembaden wordt gewoonlijk berekend volgens Celsius. Als dus aangegeven staat: De temperatuur van het water is 19°, dan is dat Celsius.

Ook de koortsthermometer is volgens Celsius.

Hij is tevens de uitvinder van de thermobarometer, een instrument dat behalve de temperatuur ook de luchtdruk aangeeft.

Dit instrument is deels met lucht en deels met kwik gevuld en dient uitstekend voor lesproeven om snel een temperatuurverschil aan te tonen. Daar het ook zeer nauwkeurig reageert op schommelingen in de luchtdruk, is het bij wetenschappelijke waarnemingen het instrument bij uitnemendheid.

In 1721 ontdekte hij de onderkoeling van water, ook wel genoemd oversmelting. In zeer dunne buizen — z.g.n. capillaire vaten — kan water n.l. tot ver beneden nul worden afgekoeld zonder te bevriezen. Een lampetkan die doodstil staat, kan plotseling bevriezen, als men hem aanpakt, zodat het water in beweging komt.

Onderkoeling komt dus ook voor bij stilstaand water.

Zijn talloze proeven op natuurkundig gebied hebben hem wereldberoemd gemaakt en nu nog leeft zijn naam onsterfelijk voort met die van zijn thermometer.

Hij stierf te Den Haag de zestiende September 1736.

BUITENLAND.

DE ST. PIETERSPENNING

In Duitsland belaagd.

In „de Volksmissionaris" vinden wij, ontleend aan het „Katholisches Kirchenblatt", een serie cijfers, welke betrekking hebben op financiële steun, door het Vaticaan verstrekt aan Duitse noodlijdenden in een tijd, dat het Duitsland heel slecht ging.

Ridder von Lama voerde deze cijfers aan in een betoog, dat zich richt tegen diegenen, die de bekende St. Pieterspenning hebben belaagd. Want ook daarin zijn het anti-papisme van enkele Duitse nazi's, dat zij deze vrijwillige gaven van trouwe gelovigen aan hun Opperherder te Rome met lede ogen over de grens zien gaan en daartegen maatregelen genomen zouden willen zien.

Er zijn, zo blijkt uit deze cijfers, in de jaren na de oorlog rechtstreeks uit het Vaticaan of door 's Pausen bemiddeling hele kapitalen aan Duitsland toegevloeid. „De Volksmissionaris" somt op:

In het voorjaar van 1920 zond de Vredespaus Benedictus XV 4.000.000 lire naar Duitsland.

Kardinaal Schulte kreeg bij zijn bezoek aan het Vaticaan ter verdeling onder de armen 500.000 lire.

In December zond de H. Stoel weer 200.000 lire voor de arme kinderen.

Op aansporen van de Paus schonken Nederlandse katholieken 2.670.186 gulden en stuurden Amerikaanse katholieken 30.000.000 pond meel.

Noodlijdende hogeschoolstudenten ontvingen begin 1921 50.000 lire, terwijl in Juni van dat jaar 1.200.000 lire gezonden werden voor tuberculeuze studenten.

Met Kerstmis 1921 ontvangt Duitslands middenstand een half millioen lire.

Op zijn sterfbed schenkt Benedictus 200.000 lire om ondervoede kinderen in Zwitserland onder te brengen, alsmede eenzelfde bedrag voor tuberculeuze kinderen.

Pius XI geeft ieder der drie Duitse kardinalen bij hun eerste audiëntie 200.000 lire om onder de armen te verdelen.

Dan volgen: voor Universiteitsstudenten 50.000 lire, voor t.b.c.-hogeschoolstudenten 40.000 lire om t.b.c. kinderen naar Davos te laten gaan 200.000 lire, in Juli 1923 500.000 lire aan Duitslands armen, voor de studenten weer 100.000 lire.

De kardinalen Schulte en Bertram ontvangen ieder voor hun armen 150.000 lire en persoonlijk schenkt Pius aan de Bisschop van Osnabrück 50.000 lire, zo ook 500.000 lire aan de voorzitter van de Duitse Karitas-Verein met de bemerking: Wij geven aan Duitsland wat Wij kunnen geven, niet wat wij zouden willen geven".

In het voorjaar van 1924 gaan weer 2.22.000 lire naar het zwaargetroffen Duitsland.

In vier jaar tijds ontving Duitsland dus 2.670.186 Hollandse guldens, 30.000.000 pond Amerikaans meel en 11.210.000 Italiaanse lires voor de voorziening in allerlei noden.

Terecht vraagt „De Volksmissionaris" wat er voor deze noodlijdenden gedaan had kunnen worden, als in die tijd de andere landen eens hadden verboden, de St. Pieterspenning naar Rome te zenden. En daarnaast mag men nog de vraag stellen, hoeveel millioenen de Duitse Overheid in de jaren (en ook in de jaren daarna) meer had moeten uitgeven, als de Duitse Katholieken eens niet in navolging van 's Pausen verheven voorbeeld de liefdadigheid beoefend en in allerlei goede werken noodlijdende landgenoten gesteund hadden. Wat deden in die tijd degenen, die thans tegen de St. Pieterspenning ageren en thans zo'n reclame maken met hun afgedwongen „Winterhilfe"?

Het vrijmetselaarskabinet van Blum

Alle leden lid der loge.

De „Nemzeti Ujsag" bevat een lijst met de namen van de leden der Franse regering, die tot de Vrijmetselarij behoren, waaruit blijkt, dat het record van Sarraut thans door het kabinet-Blum geslagen is.

Nog nooit hebben zoveel Vrijmetselaars zitting gehad in de Franse regering als in het huidige kabinet.

Hieronder laten wij de lijst volgen van alle leden der Franse regering, de 21 ministers en de 5 staatssecretarissen. Zonder uitzondering zijn allen lid van de Loge.

1. Leon Blum, ministerpresident, lid van de Loge „L'action socialiste" te Parijs.
2. Camille Chautemps, minister van Staat, broeder in de 32en graad, met de titel van „Sublime Prince du Royal Secret" in de Loge „La République."
3. Violette, minister van Staat, lid van de Loge „Grand Orient de France", erelid van de Loge „Les Enfants de Rabelais" te Chinon.
4. Paul Faure, minister van Staat; zijn naam komt eveneens voor op de ledenlijst van de Loge „Anatole France."
5. Yvon Delbos, Minister van Buitenlandse Zaken, verbonden aan de „Liga voor Mensenrechten."
6. Edouard Daladier, Minister van Landsverdediging, plaatsvervangend Ministerpresident, behoort tot het bestuur van de „Liga voor Mensenrechten."
7. Gasnier-Duparc, Minister van Marine" volgens het Parijse blad „La Bataille" vrijmetselaar, en volgens een ander blad lid van de Loge.
8. Pierre Cot, minister van Luchtvaart, lid van de „Liga voor Mensenrechten."
9. Salengro, Minister van Binnenlandse Zaken, lid van de Loge „La Fidélité" te Parijs.
10. Max Rucart, Minister van Justitie, lid van de Loge „L'Indépendance" te Orleans.
11. Jean Zay, Minister van Nationale opvoeding, lid van de Loge „L'Education Civique."
12. Vincent Auriol, Minister van Financiën, lid van de Loge „Les Coeurs Réunis."
13. Spinasse, Minister van Nationale Economie, lid van de „Liga voor Mensenrechten.
14. Marius Moutet, Minister van Koloniën, lid van de „Liga voor Mensenrechten."
15. Georges Monnet, Minister van Landbouw, lid van de Loge „Phare soissonais."
16. Lebas, Minister van Arbeid, lid van de Loge „La Lumière du Nord" te Rijssel.
17. Paul Bastid, Minister van Handel.
18. Albert Bedouce, Minister van Openbare Werken.
19. Jardiller, Minister van P.T.T.
20. Albert Riviere, Minister van Pensioenen.
21. Henry Sellier, Minister van Volksgezondheid. Deze laatste vijf zijn lid van de Loge „Grand Orient de France".

Bovendien behoren de volgende vijf staatssecretarissen tot de Vrijmetselarij.

22. Max Dormoy, staatssecretaris van de Ministerpresident, ondervoorzitter van de Loge „La Libre Pensée".
24. Henri Tasso, staatssecretaris van de Minister van Handel, lid van de „liga voor Mensenrechten."
25. Raoul Aubaud, staatssecretaris van de Minister van Binnenlandse Zaken, vrijmetselaar in de 32e graad met de titel van „Sublime Prince du Royal Secret."
26. Paul Ramadier, staatssecretaris van de Minister van Openbare Werken, lid van de loge „L'Internationale" te Parijs.

NEDERLAND.

Mussert-interview in de „Groene Amsterdammer".

De heer A. M. Brouwer, hulpprediker te Heerenveen, die in de „Groene Amsterdammer" van de 18de Juli j.l. een veelbesproken verslag deed van zijn bevindingen bij een gesprek, wat wij enkele weken geleden publiceerden en dat hij enige maanden geleden in z'n qualiteit v. secretaris der referendum-commissie van de „Groene" had met de heer Mussert, leider der N.S.B., heeft thans bij de officier van justitie te Utrecht, zowel tegen de heer Mussert als tegen de redacteuren van Volk en Vaderland" een strafklacht ingediend wegens smaad resp. smaadschrift, zulks naar aanleiding van een door de heer Mussert aan een redacteur van het Utrechtsch Dagblad toegestaan interview, waarin hij de door de heer Brouwer in de „Groene" gedane mededelingen „volmaakt verzonnen", „gelogen", „volmaakt uit de duim gezogen" e.d. heeft genoemd, resp. van een in „Volk en Vaderland" van de 24ste Juli 1936 opgenomen artikeltje, waarin soortgelijke qualificaties voorkwamen, waardoor de heer Brouwer, die bij herhaling verklaard heeft voor de juistheid zijner mededelingen onvoorwaardelijk in te staan, zich in zijn eer en goede naam aangetast acht.

R.K. KERK en N.S.B.

Brief aan Z. H. de Paus.

Het geweten laat de N.S.B. niet gerust. Een Wit-Geel-Boek over „de houding van de N.S.B. ten opzichte van de R.K. Kerk" wordt door het hoofdkwartier te Utrecht verspreid „in opdracht van de algemene leider der N.S.B.". Het werd samengesteld door de Raad van Katholieken.

Het is dan ook geheel doortrokken van de mentaliteit der heren Vlekke en de Marchant et d'Ansembourg, klachten van niet gehoord te zijn door het kerkelijk gezag en niet begrepen maar verkeerd beoordeeld en zelfs gelasterd te worden. Opzettelijk is ditmaal de agressieve toon, die de paardestal-brochure blameerde, mild en lijdzaam gehouden.

In de brochure vinden we o.a. een in het Frans gesteld schrijven van de algemene leider aan Z.H. Paus Pius XI vertaling.

In dit schrijven verzoekt ir. Mussert „de toestand te doen onderzoeken" aangezien hij „het optreden van de Bisschoppen tegenover onze N.S.B. in strijd met de rechtvaardigheid" acht.

CURAÇAO.

Bekendmakingen.

Naar wij vernemen ontving Z. E. de Gouverneur van H. M. de Koningin het volgend telegram:

Gouverneur Wouters Curaçao.

Ik betuig U mijn dank voor op prijs gestelde heilwensen van ingezetenen van Curaçao.

Wilhelmina

Huwelijksgeschenk van Curaçao.

Zijne Excellentie de Gouverneur heeft ter gelegenheid van de openbare audiëntie op Donderdag, 10 dezer, naar aanleiding van de verloving van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, de hoop uitgesproken dat er spoedig uit de bevolking een comité gevormd zou worden dat de nodige voorbereidingen zal treffen om het huwelijk op schitterende wijze te vieren.

Dit beroep van Zijne Excellentie is niet zonder gevolg. Een twaalftal heren hebben zich tot 'n commissie van initiatief verenigd, die zich ten doel stelt zo spoedig mogelijk maatregelen te nemen tot de vorming van een dergelijk comité. Dit Comité zal niet alleen moeten vaststellen op welke wijze deze blijde nationale gebeurtenis gevierd zal worden, maar ook welk huwelijksgeschenk onze bevolking aan Prinses Juliana en Prins Bernhard zal aanbieden.

De heren die zich tot een commissie van initiatief verenigd hebben, zijn:

R. J. Beaujon Jr., P. C. M. van der Drift, W. van Eyk, C. S. Gorsira JPEz., Mr. C. F. Gronemeijer, Jossy C. Henriquez, Mr. F. A. Jas, H. E. Kiès, S. M. L. Maduro, M. M. Pinedo, A. G. Statius en Mr. S. G. C. van Zeppenfeldt.

Felicitaties aan Prinses Juliana.

Naar men ons meedeelt, heeft het bestuur van het R.K. Zeemanshuis vorige week twee felicitatietelegrammen naar Den Haag gezonden.

Een aan H. M. de Koningin en een aan H. K. Hoogheid Prinses Juliana bij gelegenheid van hare verloving.

Ook door de directie der C.P.I.M. werd een telegram van gelukwensen gezonden aan H. K. H. Prinses Juliana.

Om de primeur.

De rede van Gouv. Wouters bij het openbaar gehoor bij gelegenheid van de Verloving van Prinses Juliana begon met deze woorden:

„Toen ik eergisterenmorgen door een „der directieleden van een der hier verschijnend bladen werd opgebeld, en de „ze mij van dit heugelijke feit op de „hoogte stelde...

Onder „de directieleden van de verschijnende bladen" is er thans kwestie, wie de rechten heeft op deze primeur.

De Boletin Commercial publiceerde Vrijdagavond des Gouverneur's rede, met een nota van de redactie dat de Boletin Commercial het recht had van deze primeur.

We wreven onze ogen uit, toen we dit lazen: want behalve dat er geweld werd aangedaan aan een zekere Journalistieke bescheidenheid, meenden we ook dat er geweld geschiedde aan de waarheid.

Waren we toch goed ingelicht, dan had de Cur. Volkskrant het eerst de Adjudant opgebeld om het nieuws, wat, ge-

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

Zondag was het te Neurenberg de grote partijdag voor de S. A. mannen. 110 duizend man defileerden voor Hitler die daar een grote rede hield tegen het Bolsjewisme.

Uit Bergen in Noorwegen kwam bericht, dat er meer als 50 personen zijn gedood door een lawine.

In Parijs brandde de grote opera af. De oorzaak is onbekend. De schade beloopt in de millioenen.

Koning Eduard vertrok van Wenen naar Zurich en keerde vandaar per particuliere vliegmachine naar Londen terug.

Mc. Mahon van wie onlangs vermoed werd, dat hij aanslag wilde plegen op de Engelse koning, maar dit deed om schrik aan te jagen, werd tot 12 jaren dwangarbeid veroordeeld.

De Oceaanvliegers Richman en Merrille, die een gelukkige tocht deden van Amerika naar Engeland, stegen Maandagmorgen 3 uur a.m. weer van Engeland op.

Na een tocht van 17 uur 44 minuten, maakt het toestel een noodlanding in New Foundland. De duur van deze reis is een record.

Zie voor verder nieuws ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

UIT NEDERLAND.

Te Arnhem werd een comité opgericht dat zich voorstelt namens het gehele Nederlandse volk een geschenk aan te bieden ter gelegenheid van het aanstaande huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernard. Als president zal de oud gouverneur van Suriname, Baron van Heemstra optreden, tot secretarissen werden benoemd de heren Mr. U. W. Hazelhoff Roelfzema en Mr. E. de Visser, beiden te Arnhem gevestigd.

Wij vernemen dat het burgerlijk huwelijk ten overstaan van de Minister van Justitie gesloten zal worden en het Kerkelijke huwelijk door de hofprediker Prof. Obbink ingezegend.

In de Tweede Kamer werd de verloving van Prinses Juliana herdacht, waarbij Minister Colijn een slotwoord sprak.

SPORT.

Uit Aarhuus wordt gemeld, dat de Nederlandse zwemster Nida Senff het wereldrecord 100 Meter rugslag gebracht heeft op 1 minuut 15.4 sec., waarmede zij haar eigen wereldrecord, dat zij pas 8 September gevestigd had, verbeterde. Jopie Waalberg won het nummer 100 meter schoolslag in 1 min. 26 sec.é

De voetbalcompetitie te Amsterdam is begonnen. De volgende uitslagen worden gemeld. A.F.D. 3: P.E.C.—N.E.C. 1—3; A.G.O.V.V.—Tubantia 2—0; Enschere—Wageningen 5—0; Go-Ahead—Enschede Boys 3—0; Heracles—Z.A.C. 7—2; Afdeling 4: P. S.C.—N.O.A.D. 2—1; Longa—Juliana 5—1; M.V.V.—Eindhoven 4—3; B.V.V.—Roermond 2—2; Blyerheide—N.A.C. 1—1; Afdeling 5: Hoogezand—Be-Quick 2—2; G.V.A.V.—Friesland 4—0; Achilles—Sneek 1—1! Velocitas—Veendam 4—0.

Nu het bericht van de veilige landing van de Poolse ballon „Lopp" is binnengekomen, heeft men de volgende einduitslag: 1. de Belgische ballon „Belgica" afstand 1710 K.M., 2. De Poolse ballon „Lopp" 1560 K.M. 3. „Zurich 1515 K.M.. 4. „Deutschland" 1500 K.M. 5. „Warzwa" 1470 K.M. 6. „Polonia" 1440 K.M. 7. „Sachsen" 1200 K.M. 8. „Maurice Mallet" 1120 K.M. 9. „Augsburg" 950 K.M.

BEKOORLIJKE COWBOYS. Een troepje bekoorlijke meisjes van de Society at Long Beach in California die hun elegante kleren hebben verwisseld met de eenvoudige costumes van cowboy om deel te nemen in een Wild West-reclame.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstootelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 11 tot en met 17 September 1936.

Roxy.

Het Big van het Regiment.
Milky Way.
Our little Girl.
Persuit.

Cinelandia.

Northern Frontier.
Chu Chin Chow.
Night at the Opera.
Milky Way.
Cowboy and the Kid.
Mutiny on the Bounty.

Hollywood.

Fugitive Sheriff.
Captain Blood.
Right to Romance.
Lente Lied.
Hop along Cassidy.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

lijk het blad schreef, reeds s'morgens 8 uur daar op het bureau was, aan Z. Exc cell. mede te delen.

De Cur. Volkskrant schrijft nu:

Wij beschouwen de mededeling een gewone attentie van een dagblad aan de Landvoogd.

Ware het niet dat de **Boletin Comercial** er wederrechtelijk mee te pronken is gelopen, dan zouden wij daar geen gewag van hebben gemaakt.

Wij kunnen daarom dan ook niet inzien, waarom de **Boletin Comercial** daar nu eigenlijk zoveel ruchtbaarheid aan geeft... en dan nog wel met andermans veren.

In dank ontvangen.

Van de Heren A. en P. Maal, agenten van de Alka-Seltzer een lijst met radioprograms.

De film van de KXVIII.

Het algemeen Nederlands Verbond deelt ons mede dat deze Vereniging de bedoeling heeft binnenkort hier op Curaçao de film van de K. XVIII te vertonen.

De 20.000 mijlen zeereis van deze Nederlandse onderzeeboot, warover we indertijd een uitgebreide feuilleton in ons blad hebben opgenomen, in gefilmd door de Luit. ter Zee Wytema.

We kunnen niet anders dan de komst van deze film zeer toejuichen en het beste succes toewensen.

Uitslag Aanbesteding.

Bij de op de 11de September 1936 gehouden aanbesteding voor het maken van een uitbreiding bij het zendstation te Groot Kwartier en het bouwen van een kantoorgebouw voor de Districtmeester van het twede district op Rust te Curaçao, werd ingeschreven als volgt:

N. V. Bouwmaatschappij „Nederhorst" uitbreiding zendstation ƒ 7,900,—; kantoorgebouw districtmeester ƒ 5.400; tezamen ƒ 13.143,—.

Polidor Oduber, kantoorgebouw districtmeester ƒ 5,000.—

E. Ortiz Cid, bouw postkantoor Oranjestad Aruba ƒ 14.680.—

Germany.

Van de firma Edwards, Henriquez & Co., ontving de Redactie in dank een exemplaar van de mooie illustratie „Germany".

De troonrede van H. M. de Koningin.

Voor hen die alsnog willen luisteren naar de troonrede van H. M. de Koningin kunnen we mededelen dat hedenavond 8.24 op de proefuitzending van Philips op golflengte 31.28 M. deze rede nog wel worden uitgezonden.

Bekendmakingen.

De Koloniaal Ontvanger op Curaçao B. I. Mussenden is in activiteit hersteld.

Aan de Gezaghebber van Bonaire J. M. S. van Eps is wegens ziekte drie weken vrijstelling van dienst verleend met vergunning die tijd op Curaçao door te brengen en de heer C. E. B. Hellmund, landraad op Bonaire is gedurende de ziekte van de heer Van Eps belast met de waarneming van het ambt van Gezaghebber van Bonaire.

De heer Dr. P. J. J. van der Biesen, lid van het Hof van Justitie in Curaçao, is aangewezen voor de waarneming der betrekking van rechter in het kantongerecht op de Bovenwindse eilanden voor het tijdvak vanaf 26 September tot 15 December 1936.

Met ingang van de 1ste November 1936 is aan Mevrouw L. Laane-Bouman, tijdelijk onderwijzeres 3de klasse bij het Openbaar Onderwijs op Curaçao, op haar verzoek, zes maanden verlof buiten bezwaar van den Lande verleend, met vergunning dit verlof in het buitenland door te brengen.

K KRO O

Wereldprogramma.

Zondag 20 September.

Via P.C.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd

1. Gramofoonmuziek.
2. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. De Nederlandse Carillons, door Jac. Vincent.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Regenval over de maand Augustus 1936.

Rust	0.3 m.m.
Klein Kwartier	2 m.m.
Zuurzak	... m.m.
Scherpenheuvel	4.7 m.m.
Sta. Rosa	... m.m.
New Port	7.6 m.m.
Montagne	4.6 m.m.
Hato	3 m.m.
Sta. Maria	3.5 m.m.
Blauw	? m.m.

Kamer van Koophandel.

Onderstaande firma's hebben zich tot de Kamer van Koophandel en Nijverheid gewend, met het verzoek van hen in relatie te brengen met im- of exporteurs op Curaçao.

1. N.V. Nederlandsche Margarinefabriek en Vetsmelterij — voorh. Gbr. van Dam — Zwammerdam — Holland, wenst in relatie te treden met importeurs van margarine in blik.
2. P. J. Klink — 10 Ice House street — Stock Exchange Building — Hong Kong China, wenst in relatie te treden met importeurs van bamboe- en zeegrasarikelen, zaklantaarns en batterijen, katoenen sokken en borstrokken, rubber schoenen, gember en soja.
3. Groenson Gomei Kaisha — Kobe Building, Room 419 — Kobe Japan, stellen zich beschikbaar in Japan als inkoopagenten op te treden voor importeurs alhier.
4. Mitchell and Mitchell — P.O. Box 54 — Georgetown — British Guiana wensen in relatie te treden met importeurs van „Rayon and Cotton Piece Goods", gemaakte kleren, canvas- en lederschoenen met rubberzolen.
5. The Commercial Museum — 34th Street Below Spruce — Philadelphia, P. A„ U.S.A. zoeken een agent voor een Amerikaanse fabriek van „Industrial Clays".
6. Macfadden Publications Inc. — 1926 Broadway — New York zoeken een agenten kan plaatsen voor 12 door hen uitgegeven magazines.
7. Layne Co., P.O. Box 646 Kansas City U.S.A. wensen in relatie te treden met postzegelhandelaren alhier.
8. Bashart Ally en Co. — No. 5 en 14 Swan Street — Bridgetown — Barbados wenst in relatie te treden met exporteurs van zoolleer.

Belanghebbenden worden verzocht zich rechtstreeks met bovenstaande firma's in verbinding te sellen. Verdere inlichtingen zullen desgewenst door de Secretaris der Kamer worden verstrekt.

Vormreis.

Vrijdag a.s. vertrekt Z. Hoogw. Excell. Mgr. P. I. Verriet voor vormreis naar Aruba.

Pastoor Schipper zal Mgr. vergezellen. Men vertrekt per Libertador en keert volgende week Zaterdag met de K.L.M. weer terug.

VERGELIJKENDE STAAT.

van de op het eiland Curaçao ingeklaarde vaartuigen.

STOOMSCHEPEN:

Tijvak	Aantal	inh. in M³
Aug. 1936	565	2.655.903
Aug. 1935	442	2.462.976
Jan. t/m Aug. 1936	3517	20.875.579
Jan. t/m Aug. 1935	3349	19.837.234

ZEILSCHEPEN:

Aug. 1936	174	14.897
Aug. 1935	147	15.471
Jan. t/m Aug. 1936	1249	101.587
Jan. t/m Apg. 1935	1249	106.209

Aankomst en vertrek der schepen van 16 — 19 September 1936.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
El Libertador	16	Aruba, Maracaibo	16	La Guaira
Amor	16	N. York, P.au Prince La Guaira, P. Cab.	16	Aruba, Maracaibo
Cordillera	17	Pto. Limon,	17	Hamburg
Colombie	17	Cristobal	17	Le Havre
Rotterdam	18	New York	18	Cristobal, New York
El Libertador	18	La Guaira	18	Aruba, Maracaibo
Luna	18	Maracaibo	18	P. Cabello, New York
Darian	19	Liverpool	20	Cristobal.

De Generaals der Spaanse Nationalisten.

Franco, Mola, Cabanellas, Queripo de Llano en Ponte...

Het zijn namen, die thans wereldbekend zijn.

Ze werden en worden duizenden malen over de aardbol rondgeseind. Ze werden en worden duizenden malen gedrukt. Ze gaan over millioenen lippen.

Tot voor kort waren ze buiten Spanje vrijwel onbekend. Nu wordt Ponte's naam in een adem genoemd met de overwinning van Guadarrama. Mola deelt samen met Franco de roep van de ziel der nationale beweging te zijn en Cabanellas wordt door een groot deel van Spanje als tegenpresident erkend.

Al deze drie generaals zijn veteranen van de oorlog tegen de Rifkabylen in Marokka, een oorlog, die voor Spanje van de grootste betekenis is geweest, gezien in het licht van de huidige toestand.

In 1921 werd het Spaanse vreemdelingenlegioen opgericht, het tercio de extranjeros en uit zowat alle landen van Europa kwamen de legionnairen en de beide Amerika's en vooral het Latijnse Zuid-Amerika leverden en leveren liefhebbers in overvloed. In de campane van 1921 speelde het een belangrijke rol. Commandant was toen kolonel Francisco Franco, die nu als generaal Franco de leider is van het verzet tegen het volksfront en de communistische dictatuur. Het is dus niet toevallig, dat Spaans Marokko het hoofdkwartier der rebellen is. Franco is zijn oude liefde trouw gebleven.

Het was dezelfde Franco, die in 1923 van de regering te Madrid gedaan wist te krijgen, dat het corps flink werd uitgebreid en van de modernste bewapening voorzien. En na enkele jaren telde het twintig duizend man, een sterkte, waarover het momenteel nog beschikt.

Franco voerde het legioen van 1921 tot 1926 tegen de Rifkabylen van Abd el Kader en diens Duitse officieren aan. En het legioen bleek telkens weer de ruggegraat van het Spaanse bezettingsleger.

Maar het was nog meer!

Het grote gebouw van het Tercio te Ceuta was sinds enkele jaren een centrum van alles, wat tegen rood complotteerde. Talrijke monarchistische en fascistische elementen werden naar Spaans Marokko verbannen en vormden daar een reserve, waarvan Franco thans dankbaar gebruik heeft gemaakt.

Want de huidige opstand in Spanje is althans in zijn oorsprong een zuivere militaire opstand.

In Spanje werden door het volksfront zogenaamde „democratische controlecellen" gesticht, die tot taak hadden rapport uit te brengen over officieren, die vijandig gezind waren tegenover het volksfront, en derhalve zo spoedig mogelijk moesten worden afgezet. Op die manier wilde men de officieren bang maken voor het dreigend ontslag en hoopte men althans een gedeelte van het kader voor het communisme te winnen.

In het begin werd met deze methode ook werkelijk succes bereikt. Maar weldra kwamen ook de officieren, die zich aan de regering hadden overgeleverd tot de bevinding, dat een dergelijke toestand het begin van het einde betekende en dat ten slotte de geheime militaire organisaties de overhand zouden krijgen, zodat ze zelf nog totaal uitgeschakeld zouden worden. Zo was er langzamerhand in het officierenkorps een innerlijk totaal andere mentaliteit gegroeid en toen generaal Franco, die absoluut kon rekenen op de steun der troepen in Marokko, het sein voor de opstand gaf, vond **zijn oproep onmiddellijk weerklank** bij alle generaals en officieren die door de volksfrontregering waren vervolgd.

Zelfs de afgezette president Zamora, die weliswaar op het ogenblik niet in Spanje vertoeft, zou daarbij een belangrijke rol hebben gespeeld. Zijn zoon is gehuwd met een dochter van generaal Queipo de Llano, die in het leger der nationalen een belangrijke rol vervult. Ook de jonge Zamora heeft openlijk partij gekozen tegen de regering. Onmiddellijk nadat de opstand was uitgebroken, was men in Madrid overtuigd van het dreigende gevaar en stelde men nog alles in het werk om de opstandige beweging zoveel mogelijk te beperken door de vrijmetselaar Barrios in de regering op te nemen. Op die wijze hoopte men generaal Mola en Queipo, die eveneens tot de vrijmetselaars behoren, gunstig voor de regering te stemmen. Zelfs werd besloten om generaal Mola de portefeuille van minister van oorlog aan te bieden en Queipo te benoemen tot chef van de generale staf. Doch deze logebroeders doorschouwden het beruchte plan en daar zij van een dergelijke samenwerking niet wilden horen, verdween ook Barrios weer uit de regering. Ditmaal was de vrijmetselaarspolitiek van de komintern een mislukking gebleken.

Ponte is afkomstig uit de havenstad Vigo in Galicië. Hij heet eigenlijk Ponte, markies de Boveda de Limia. Zijn familie heeft sinds eeuwen tal van bekwame officieren aan leger en vloot geleverd. Ook voor hem was de militaire loopbaan een levensbestemming.

Hij klom spoedig op en in 1917 was hij als luitenant-kolonel een der meest geziene hoofdofficieren van het Madrileense garnizoen.

Hij bezat een bijzondere belangstelling voor alles wat buiten zijn beroep viel en hij studeerde aan de universiteit in de rechten. Luit.-kolonel Ponte maakte deel uit van het z.g. militaire huis van koning Alfons.

In 1921 werd hij naar Spaans Marokko overgeplaatst, met als zetel Tetoean, waar hij het cavallerie-regiment Victoria commandeerde.

In de Rifoorlog heeft hij zich herhaaldelijk door stoutmoedige en brillante ruiteraanvallen onderscheiden, voorts door een opmerkelijke, persoonlijke dapperheid.

Er wordt een episode vermeld, waarin hij, van zijn paard stijgend, het geweer van een gevallen soldaat opnam en in diens plaats met de trefzekerheid van een scherpschutter de vijand beschoot. Z'n vermetelheid kostte hem een zwaar gewonde arm, die hem een tijdlang op non-activiteit stelde.

Een andere maal werd hij van zijn paard geworpen. De Marokkanen draafden langs en over hem heen en ze bleven die dag meester van het slagveld. Ponte hield zich aanvankelijk dood en toen de avond gevallen was, verborg hij zich in een droge regenput. De volgende morgen deden zijn troepen een tegenaanval. En ze vonden hem, uitgeput, maar levend, na een niet bepaald opgewekte nacht te midden van de vijand. Hij werd hierna tot generaal bevorderd en verwierf tevens een dapperheidsmedaille.

Een jaar later ontbood de koning hem naar Madrid en benoemde hem tot zijn adjudant. Generaal Ponte commandeert de nationalistische strijdkrachten, die van Segovia uit het heuvelland van Guadarrama veroverd hebben en thans voor de poorten van Madrid staan. In ditzelfde Madrid verpleegt zijn oudste dochter de gewonden...

Cabanellas is momenteel de spreekbuis van het nationalistische Spanje. Hij is ook de politicus onder de leiders der nationalisten, derhalve de aangewezen man, om aan het hoofd te staan van de voorlopige regering te Burgos. In tegenselling met Ponte is hij een overtuigd republikein. Helwitte haren en een volle baard geven hem een patriarchaal voorkomen. Hij loopt reeds tegen de zestig en is de oudste leider.

Evenals Ponte is hij aanvankelijk commandant van een regiment cavallerie in Marokko geweest, haalde er ook zijn generaalsrang.

Bij zijn terugkeer in Spanje werkte hij een tijdlang samen met de dictator Primo de Rivera. Er ontstonden echter ernstige meningsverschillen en Cabanellas werd gedwongen, het militaire directorium te verlaten.

Toen de republiek werd uitgeroepen, verleende hij haar direct zijn steun. Alcala Zamora maakte hem divisie-generaal en droeg hem het commando der z.g. carabineros op, een corps douanen, terwijl hij later met de leiding van de **guardia civil werd belast, de rijkspolitie**, die zulk een belangrijke rol in 't huidige conflict speelt. De nationalisten hebben gemeld, dat reeds meer dan duizend leden der guardia civil naar hun rangen zijn overgelopen. Of dit aan de populariteit van Cabanellas te danken is?

Cabanellas' zoon, Virgilio, heeft zich in de politiek van Asturië onderscheiden. Sinds de opstand uitbrak, vernam Cabanellas niets meer van hem en weet slechts, dat hij de wapens heeft opgenomen. Maar aan welke zijde zijn zoon staat, weet de bejaarde generaal niet...

Emilio Mola verwierf eveneens in Spaans Marokko bijzondere lauweren. Hij werd er herhaaldelijk gewond en verdiende er tal van onderscheidingen.

Onder zijn commando stond een bataljon jagers, genaamd Las Navas, waarin indertijd Primo de Rivera als eenvoudig luitenant gediend had. Hij is na Franco de jongste generaal, een man van even in de veertig, lang, mager en door de woestijnzon diep gebronsd.

Berenguer, de opvolger van Primo de Rivera, riep Mola, die bijna berucht was om de ijzeren discipline, door hem zowel van officieren als soldaten geëist, naar Madrid, om daar als hoofd van de politie op te treden. Bij het uitroepen van de republiek kreeg hij zijn ontslag en later zette men hem zelfs in de gevangenis. Hij schreef daar een boek: „De laatste dagen der monarchie", dat een bijzonder groot succes had. Men liet hem vrij, maar Mola heeft zijn tegenstanders nooit vergeven.

Zeilvaart over de maand Augustus 1936.

Binnengekomen van:	
Aruba	43
Barbados	1
Bonaire	31
Guanta	1
Higuerote	7
Jacmel	2
La Guayra	8
La Vela de Coro	8
Las Piedras	5
Pto. Cabello	34
Pto. Columbia	1
Tucacas	25
Zee	8
Totaal	174
Vertrokken naar:	
Aruba	39
Bonaire	27
Guanta	1
Jacmel	4
La Guayra	13
La Vela de Coro	15
Las Piedras	2
Pampatar	1
Pto. Cabello	41
Pto. Sucre	5
St. Martin N.G	8
Slagbaai	1
Totaal	157

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag 13 September 1936.

S.U.B.T. — Volharding	1—0
Asiento — Jong Holland	1—3
R.C.C. 2 — Hercules 2	1—3
D.D.V.O. — Feyenoord	3—2
Scherpenheuvel 2 — P.S.V.	1—2

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
Jong Holland	4	4	0	0	10	2	8	2.—
R.C.C.	3	2	1	0	4	2	5	1.66
S.U.B.T.	4	2	1	1	4	3	5	1.25
Transvaal	4	0	3	1	3	4	3	0.75
Asiento	3	1	0	2	4	4	2	0.66
Volharding	3	1	0	2	4	4	2	0.66
Scherpenheuvel	3	0	1	2	1	5	1	0.33
Hercules	2	0	0	2	0	6	0	0.00
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	6	6	0	0	27	1	12	2.—
Jong Holland 2	2	2	0	0	7	1	4	2.—
Atletico	5	4	0	1	5	3	8	1.60
P.S.V.	5	4	0	1	10	6	8	1.60
Be Quick	6	3	1	2	12	5	7	1.16
Asiento 2 **	4	3	0	1	12	13	4	1.—
Scherpenheuvel 2	5	2	0	3	8	5	4	0.80
Feyenoord	4	1	0	3	8	9	2	0.50
D.D.V.O.	5	1	0	4	4	11	2	0.40
Hercules 2	5	1	0	4	7	18	2	0.40
Volharding 2 *	3	0	1	2	6	8	0	0.00
R.C.C. 2 ***	4	1	0	3	3	9	0	0.00
Transvaal 2	4	0	0	4	1	18	0	0.00

*) 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Opgelegde boeten.

De verenigingen R.C.C. en D.D.V.O. zijn beboet met ƒ 0.50 wegens het spelen zonder grensrechter.

Adresverandering.

G. Beltram, 2de Secr. Bergstraat No. 17.
De verenigingen worden verzocht hiermede rekening te houden bij het bezorgen of posten van wedstrijdformulieren.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

OLYMPIADE 1936.

Vervolg uitslagen Gouden Medaille winnaars:

SCHIETEN:
Pistoolschieten: Van Oyen (Duitsl.)
Schijfschieten: Ullman (Zweden).
Geweer (klein kaliber): Rogeberg (Noorw.)

SCHERMEN:
Equipewedstrijden (degenschermen): Italië.
Personeel degen: Riccardi (It.)
Personeel sabel: Kabos (Hong.)
Floretschermen (heren): Gandini (It.)
Equipeschermen floret: Italië.
Personeel floret (dames).: Eleck — Schacherer (Hong.)
Equipe sabelschermen: Hongarije.

WIELRENNEN:
Sprint: Merkens (Duitsl.) (2. Van Vliet Ned.)
1 **K.M. tijdrace:** Van Vliet (Ned.) 1 min. 12sec.
2 **K.M. tandem:** Duitsland (2. Ned.)
4 **K.M. achtervolging:** Frankrijk 4 min. 45 sec.
100 **K.M.** (wegwedstrijd): Charpentier (Fr.) 2 u.)

ZWEMMEN:
100 m. **vrije slag** (heren): Csik (Hong.) 57.6 sec.
100 m. **vrije slag** (dames): Mastentenbroek (N.) 1 min. 5.9 sec.
100 m. **rugslag** (heren): Kiefer (A.) 1 min. 5.9 sec.
100 m. **rugslag** (dames): Senff (Ned.) 1 min. 18.9 sec. (2. Mastenbroek Ned.)
200 m. schoolslag (heren): Hamuro (Jap.) 2 min. 42.5 sec.
200 m. **schoolslag** (dames): Machata (Jap.) 3 min. 3.6 sec.
400 m. **vrije slag** (heren): Medica (A.) 4 min. 44.5 sec.
400 m. **vrije slag** (dames): Mastenbroek (Ned.) 5 min. 26.4 s.
1500 m. **vrije slag** (heren): Terado (Jap.) 19 min. 13.7 sec.
4×100 m. **estafette** (dames): Nederland 4 min. 36 sec.
4×100 m. **estafette** (heren): Japan 8 min. 51.5 sec.
Schoonspringen (heren): Degener (A.)
Schoonspringen (dames): Gestring (A.)
Torenspringen (heren): Wayne (A.)
Torenspringen (dames): Poyton-Hill (A.)
Waterpolo: Hongarije.

ZEILEN:
Olympiadejollen: Kagchelland (Ned.)
Starklasse: Duitsland (3. Ned.)
Zesmeterklasse: Engeland.
Achtmeterklasse: Italië.

ROEIEN:
Vier met stuurman: Duitsl. 7 min. 16 sec.
Twee zonder stuurman: Duitsland 8 min. 16.1 sec.
Skiff: Schaefer (Duitsl.) 8 min. 21.5 s.
Twee met stuurman: Duitsl. 8 m. 36.9 sec.
Vier zonder stuurm.: Duitsland 7 min. 1.8 seec.
Dubbel scull: Engeland 7 min. 20.8 s.
Achtriemsgieken: Amerika 6. min. 25.4 sec.

KANOVAREN:
Kano 1 k.m.:
Eenspersoons kajaks: Hzadetzky (O.) 4 min. 22.9 sec. (3. Ned.).
Tweepersoonskajaks: Oostenrijk 4 min. 3.8 sec. (3. Ned.)
Eénspersoon. Canad. kano's: Amyot (Can.) 5 min. 32.1 sec. Ned.)

KANO 10 K.M.:
Tweepersoons kajaks: Duitsland.
Eénpersoons kajaks: Krebs (Duitsl.)
Tweepersoons vouwboot: Zweden (3 (Ned.)
Eenspers. vouwboot: Hzadetzky (O.)
Tweepers. Can. Kano: Tjsecho Slowakije.

PAARDENSPORT:
Grote dressuurproef: Duitsland (Equipe) Pollay (Duitsl.) (Individueel)
Samengestelde ruiterwedstr.:
Equipes: Duitsland.
Individueel: Stubbendorff (Duitsl.)

SPRINGCONCOURS:
Equipes: Duitsland (2. Ned.)
Individueel: Hasse (Duitsl.)
Polo te paard: Argentinië.
Voetbal: Italië.
Handbal: Duitsland.
Polo te paard: Argentinië.
Basketball: Amerika.
Hockey: Brits-Indië (3. Nederl.)

ATHLETIEKWEDSTRIJD M.S.V. — P.S.V.

Onder auspiciën van de Cur. Athl. Bond vonden Zaterdag l.l. op het terrein van de Sportclub Asiento wedstrijden plaats tussen de vertegenwoordigende ploegen van de **Marine Sport Vereniging en de Politie Sport Vereniging.**

Het is 'n zeer geanimeerde middag geworden, waarop het aan spanning niet ontbrak, ofschoon het al spoedig duidelijk was, dat P.S.V. met de winstpunten zou gaan strijken.

We laten hieronder de gedetailleerde uitslag volgen en voegen er ter vergelijking, de Curaçaose records aan toe.

Polstokverspringen: 1. Brink (P.) 7.34 m. 2. Mensink (P.) 3 v. d. Oever (M.) 4. Hoendervoogt (M.) **Cur. Rec.:** 6.95 m.

100 Meter hardlopen: 1. Brink (P.) 12 sec. 2. Sanchez (M.), Osenga (P.), 4. Soeteman (M.), **Cur. Rec.** 11.4 sec.

Speerwerpen: 1. Gouw (P.) 34.38 m. 2. Ackermans (P.), 3. Maaswinkel (M.), 4. Bosman (M.) **Cur. Rec.: 44.13 m.**

1500 m. hardlopen: 1. Hilhorst (P.) 4. Mosman (M.) **Cur. Rec.:** 44.13 m. 5 min. 23 sec., 2. Verbrugge (P.), 3. Hoendervoogt (M.), 4. Schekkerman (M.) **Cur. Rec.:** 4 min. 43.8 sec.

Verspringen: 1. Brink (P.) 5.93 m., 2. Sanchez (M.), 3. Hofmans (P.), 4. Soeteman (M.) **Cur. Record: 5.75 m.**

Kogelstoten: 1 . Gouw (P.) 10.18 m. 2. Koper (P.), 3. v.d. Oever (M.), 4. Griesdoorn (M.). **Cur. Rec.: 10.05 m.**

400 m. hardlopen: 1. Sanchez (M.) 59 sec., 2. Muller (P.), 3. Osenga (P.), 4. Vink (M.). **Cur. Record:** 58 sec.

Hoogspringen: 1. Hilhorst (P.) 1.51 m., 2. Koper (P.), 3. Sanchez (M.) 4. v.d. Oever (M.). **Cur. Rec.:** 1.62 m.
Discuswerpen: 1. Hilhorst (P.) 29.98 m., 2. Koper (P.), 3. Soeteman (M.), 4. Vink (M.), **Cur. Record:** 30.92 m.

Olympische estafette: 1. P.S.V. 3 min. **59 sec., 2. M.S.V. 4. min. 15 sec.**
Cur. Record.: 4. min. 22.7 sec.

Totaaluitslag:
P.S.V.: 61 punten.
M.S.V.: 32 punten.

Zijne Excellentie de Gouverneur reikte na afloop zelf de Gouverneur-Wouters-wisselbeker uit, 'n beker welke 3 maal achtereen of 5 maal in totaal moet worden gewonden om eigendom van de winnende vereniging te worden.

Ook de C.P.I.M. had 'n beker beschikbaar gesteld, die eveneens aan de winnende vereniging overhandigd werd en wel door de waarnemende Directeur van de C.P.I.M.

Rest ons nog te vermelden dat de organisatie keurig in orde was. Jammer dat de ondervoorzitter van de C.A.B. in zijn toespraak tot de Gouverneur er zijn leedwezen over moest uitspreken dat de jeugd in 't algemeen het voordeel van 'n alzijdige sportbeoefening nog niet schijnt in te zien.

S. R.

WETENSWAARDIGHEDEN.

Radium.

De kostbaarste stof ter wereld, wegens zijn zeldzaamheid en wonderbare activiteit, is het radium. Het vreemdste in de ontdekkingsgeschiedenis van het radium is wel, dat men de radio-activiteit kende voor men het radium zelf ontdekt had. De fransman Becquerel had namelijk reeds in de tachtiger jaren vastgesteld dat het metaal uranium radio-actief was. Het is de verdienste van Mevrouw Curie geweest, dat zij ontdekte dat niet het uranium zelf, maar het radium in de uranium de oorzaak was van de radio-aciviteit.

Voor het eerst werd radium gevonden te Joachimstal in Bohemen. Thans werken daar nog ongeveer een duizendtal arbeiders die er in de moeilijkste omstandigheden op een diepte van vijfhonderd meter onder de grond werken voor een paar gram in het jaar. Want radium is geen stof die men per kilo koopt. Op de hele wereld is er niet meer dan een kleine drie ons (nog geen 300 gram) radium aanwezig, die een waarde vertegenwoordigen van drie en een half millioen dollar. Na Joachimstal kwam de Congo met een radiummijn voor de dag en niet zonder succes. Men produceert daar jaarlijks ongeveer 30 gram. Ook Turkestan brengt zeer kleine hoeveelheden op de markt. Volgens berichten uit Ontario moet men daar een mijn ontdekt hebben, die nog rijker is dan die van de Congo en moet de opbrengst van Ontario voldoende zijn om aan de behoefte van het Britse Rijk te voldoen.

Radium is een hoogst gevaarlijke stof. De geleerden die er in het begin het meest mee omgingen tellen menige martelaar in hun gelederen van deze geheimzinnige felbrandende stof.

Het radium doet namelijk niets anders dan voortdurend uiteenvallen en ontwikkelt daarbij warmte en zendt geheimzinnige stralen uit. Professor Becquerel, die de gewoonte had een weinig radium in een glazen buisje bij zich te dragen, ontdekte in 1901 dat het vreselijke metaal brandwonden deed ontstaan op het lichaam. Dit bracht hem tegelijkertijd op de gedachte de ontzettende werking van radium te beproeven als geneesmiddel tegen ziekten, die zelf, als men ze aan hun lot overlaat, in het lichaam invreten, en wel voornamelijk tegen de kanker. De resultaten zijn bevredigend. Als men echter vraagt waarom dan voortaan niet ieder kankerlijder genezen wordt met radium, moeten we antwoorden, dat radium ontzaggelijk duur is. De dokter heeft minstens vijftig milligram nodig, maar moet daarvoor neerleggen $ 2500.—!!! Vraag dus niet wat de prijs van een radiumbehandeling kost!

De verschillende stralen van dit „stralende" metaal worden volgens hun doordringingsvermogen verdeeld in alpha-, beta- en gammastralen. **De gammastralen dringen zelfs door een plaat lood van** 17.5 cm dikte!

Dank zij de wetenschap zijn deze vreselijke stralen, die eerst tientallen mensen gedood hebben, nu een zegen voor de lijdende mensheid geworden, maar tegelijkertijd voor de listige mens een voorwerp van smokkelarij en speculatie.

L

GEMENGD NIEUWS

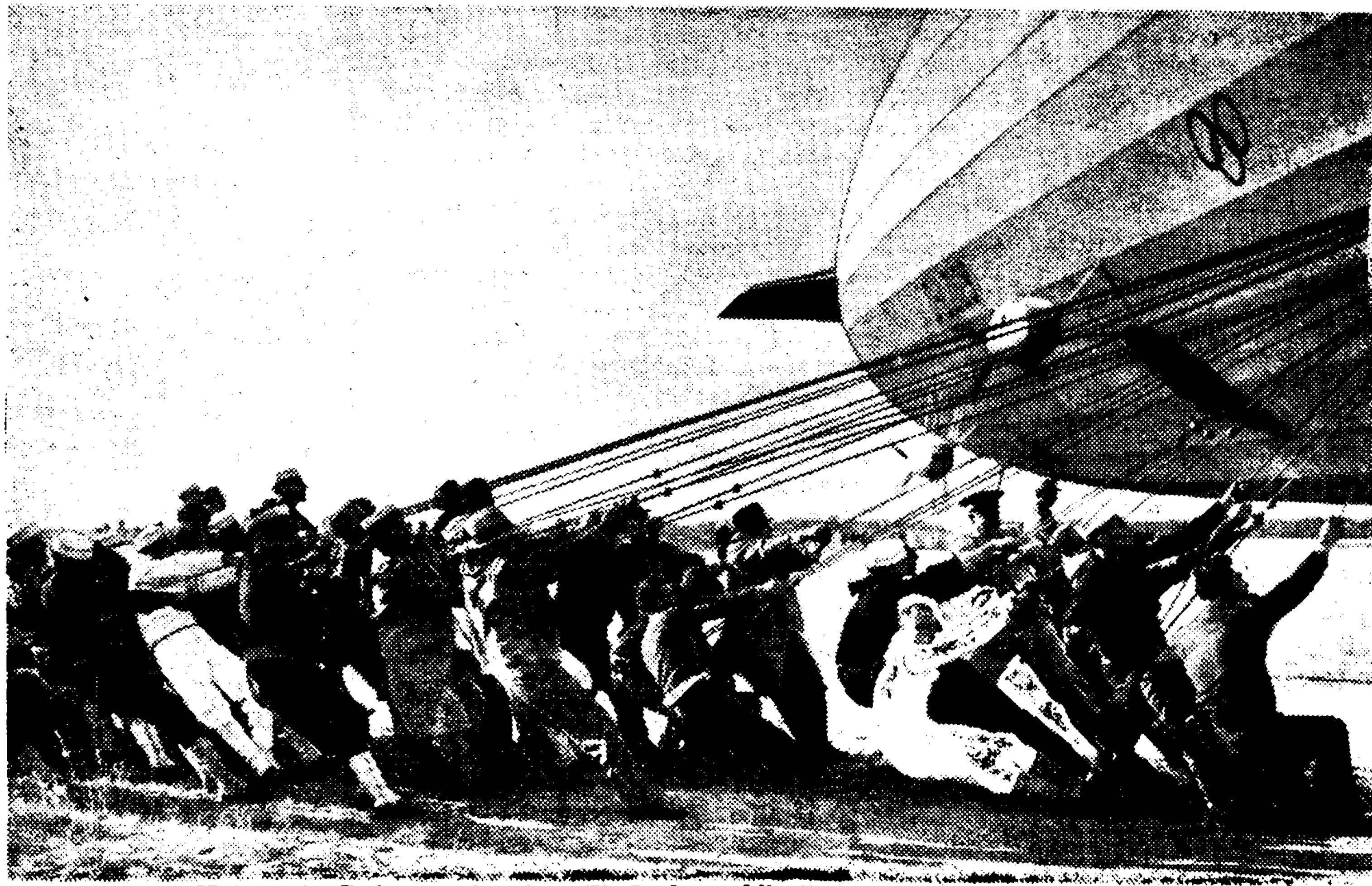
Overdrijving.

Neerland haalde veel medailles
Op het hoogfeest van de sport,
En het is wel zeer merkwaardig
Hoe 't succes beoordeeld wordt.
D'ene helft gaat zich te buiten
Aan onmatig feestgedruis,
D'andere helft vindt het krankzinnig
Geeft voor zoiets vast niet thuis.
D'ene helft staat dol te springen
Om de kampioenen heen,
D'anderen kijken heel verwonderd,
Lijken hard en koud als steen.
Velen vinden sportsuccessen
Het voornaamste, dat bestaat,
Anderen kunnen niets bedenken,
Dat hen zó Syberisch laat —
Maar aan ieder van die groepen
Zou ik willen zeggen: Kijk,
Beiden ben je aan 't overdrijven,
Beiden heb je ongelijk!
Overdreven sportverering
Is natuurlijk grondig mis,
Evenzeer als overdreven
Sportverachting dat óók is.
Alles, wat wordt **overdreven,**
Is verkeerd, wat ik u zeg;
Waarom zouden wij 't niet houden
Op de gulden middenweg?
Laat de geest de voorrang hebben,
Dat principe is zeer juist,
Maar het mooist is, als die geest dan
In 't gezonde lichaam huist!

HERMAN KRAMER

WIE GEEN ANDER MIDDEL KENT DAN DE REMMEN, OM GELEIDELIJK SNELHEID TE MINDEREN, ZAL SPOEDIG GENOEG EEN REM OP ZIJN AUTOMOBIEL-VREUGDE KRIJGEN.

„Veilig Verkeer"

Het grote Duitse luchtschip Hindenburg bij zijn landing te Lakenhurst.